ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 63.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 15-го Августа. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 15-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Августа.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: По случаю кончины Е. К. В. Герцога Адама Виртембергскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на четыре дня, съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 28 сего Іюля.

—

Г. Статсъ-Секретарь *Танѣевъ*, отъ 10 минувшаго Іюня сообщилъ Господину Министру Юстиціи, что на основаніи 1346-й ст. III тома Св. Зак. устава о службѣ гражданской, въ послужные списки вносится не только состоящее за чиновникомъ, за родителями его или за женою недвижимое имѣніе съ крестьянами, но также фабрики, заводы, населенныя земли и домы, съ показаніемъ о земляхъ, количества десятинъ, а о домахъ, каменные ли они или деревянные и въ какомъ именно городѣ находятся; сверхъ сего должно быть объясняемо: родовое ли то имѣніе или благопріобрѣтенное. Государь Императоръ, усматривая нынѣ, что, въ противность сего постановленія, формулярные списки заключаютъ нетолько неполныя, но совершенно ошибочныя по сему предмету показанія, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е) Строжайше подтвердить, чтобы въ формулярныхъ спискахъ означаемо было, со всею опредѣлительностію, по точному смыслу вышеприведеннаго закона, родовое и благопріобрѣтенное недвижимое имѣніе каждаго. 2-е) За ложныя въ этомъ отношеніи показанія, подвергать виновныхъ той же отвѣтственности, коей подлежали бы они, по закону, за представленіе всякаго другаго фальшиваго документа. 3-е) За всякую невѣрность представляемаго формулярнаго списка подвергать законному взысканію, непосредственно, самихъ виновныхъ въ доставленіи своему начальству ошибочныхъ объ имѣніи своемъ свѣдѣній, и 4-е) Лица, обязанныя представлять ежегодно сами въ Инспекторскій Департаментъ Гражданскаго Вѣдомства формулярные свои списки съ подлежащими документами, пріемлютъ на себя прямую въ томъ отвѣтственность.

—

Въ 1846 году заявленъ Горному Правленію вновь открытый Кунарскій золотой пріискъ въ разстояніи отъ Верхъ-Нейвинскаго Завода въ 30-ти верстахъ, а отъ деревни Кунары въ полуторѣ верстѣ, отъ Верхотурскаго же тракта, раздѣляющаго дачу лѣсовъ Верхъ-Нейвинскаго съ лѣсами, принадлежащими Невьянскимъ Заводамъ, на правой сторонѣ въ десяти саже-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Sierpnia.

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: Z powodu zgonu J. K. W. Xięcia Adama Würtembergskiego, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na cztéry dni, ze zwykłemi podziałami, poczynając ją od 28-go Lipca.

—

Sekretarz Stanu, P. *Tanìejew*, d. 10-go Czerwca zawiadomił P. Ministra Sprawiedliwości, że na mocy art. 1346 (T. III Zb. Praw) Ustawy o służbie cywilnéj, do spisów służbowych wnosi się nie tylko należący do urzędników, do jego rodziców lub żony nieruchomy majątek z poddanymi, ale także fabryki, zakłady, ziemie zaludnione i domy, z wyszczególnieniem co do ziem, ilości dziesięcin: a co do domów, czy są murowane lub drewniane, i w jakiem mianowicie mieście się znajdują; nadto ma być wyrażono: czy majątek jest dziedziczny czy też nabyty. Jego Cesarska Mość dostrzegając obecnie, że wbrew temu postanowieniu, spisy służbowe zamykają nie tylko niedokładne, ale też całkiem fałszywe w tym przedmiocie wiadomości, Najwyżéj rozkazać raczył: 1) Najsurowiéj zalecić, aby w spisach służbowych oznaczano ze wszelką dokładnością, podług ścisłego brzmienia wyżéj rzeczonego prawa, dziedziczny i nabyty nieruchomy majątek każdego. 2) Za fałszywe w téj mierze wiadomości, poddawać winnych tejże odpowiedzialności, jakiejby podlegali, na mocy prawa, za złożenie wszelkiego innego fałszywego dokumentu. 3) Za wszelką niedokładność podanego spisu służbowego, ulegać mają prawnemu osztrafowaniu, bezpośrednio ci właśnie sami, którzy podadzą Zwierzchności swojéj błędne o swoim majątku wiadomości, i 4) Osoby, które są obowiązane same podawać corocznie do Inspektorskiego Departamentu Cywilnego Zarządu swoje spisy służbowe z właściwemi dokumentami, podlegają w téj mierze osobistéj odpowiedzialności.

—

W roku 1846, doniesiono Zarządowi Górniczemu o nowo odkrytéj kopalni złota Kunarskiéj, odległéj od fabryki Wierch-Nejwińskiéj na wiorst 30, od ws Kunary o półtory wiorsty, a od traktu Wierchoturskiego, rozgraniczającego lasy, należące do fabryki Wierch Nejwińskiéj, od lasów fabryki Niewiańskiéj, po prawéj stronie na sążni dziesięć. Złotodajna żyła kwarcowa, odkryta przy po-

няхъ. Золото-содержащая кварцевая жила, встрѣченная въ самой поверхности земли въ глинистомъ сланцѣ, развѣданная по настоящее время въ длину на 2 сажени 22 аршина и въ глубину на 2 сажени 1 аршинъ 10 вершковъ, содержаніемъ въ 100 пудахъ золота до 19 золотниковъ 66 долей.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ 6 Августа.

Вчера, въ полдень, Король и Королева пріѣхали изъ Нельи въ здѣшній замокъ; Его Величество присутствовалъ въ совѣтѣ министровъ, и потомъ возвратился въ лѣтній свой дворецъ.

— Въ началѣ вчерашняго засѣданія палаты перовъ, графъ Моле произнесъ рѣчь въ честь скончавшагося пера, Маршала Вале. За симъ утверждены были проекты относительно состава уголовныхъ палатъ въ колоніяхъ и назначенія кредитовъ для Алжиріи.

— Г-нъ Гизо объявилъ, третьяго дня, въ палатѣ перовъ, что недавно прибылъ въ Парижъ агентъ Гаитскаго правительства, для переговоровъ относительно платежа процентовъ за заемъ, произведенный во Франціи. Агентъ сей, г-нъ Бробренъ-Одуэнъ, будетъ, какъ слышно, назначенъ повѣреннымъ въ дѣлахъ при французскомъ дворѣ.

— Разнесшійся вчера слухъ о преобразованіи кабинета, кажется преждевременъ. За достовѣрное можно только утверждать, что маршалъ Сультъ непремѣнно выйдетъ изъ кабинета, и что г-нъ Гизо не потерялъ надежды убѣдить маршала Бюжо принять портфель военнаго министра. Съ другой стороны, г-нъ Тьеръ, посѣтившій маршала въ Эксидейлѣ, старается отклонить его отъ участія въ нынѣшнемъ составѣ кабинета и совѣтуетъ ему обождать нѣкоторое время.

— Со вчерашняго числа распространяется молва, что правительствомъ получены важныя извѣстія изъ Италіи, преимущественно изъ Неаполитанскаго Королевства. Слышно, что часть эскадры герцога Жуэнвильскаго отправится въ адріатическое море въ Анкону.

— Изъ Тулона отъ 2-го Августа сообщаютъ: Паровой фрегатъ *Panama*, въ Субботу, вечеромъ прибылъ въ нашъ заливъ; 29-го Іюля оставилъ онъ Неаполь, гдѣ находилась эскадра принца Жуэнвильскаго, и везетъ важныя депеши правительству. Вчера и сегодня телеграфъ находится въ движеніи, и мы узнали, что тотъ же фрегатъ *Panama* получилъ повелѣніе немедленно отплыть обратно въ Неаполь. Все это возбуждаатъ разныя догадки.

Съ другой стороны сообщаютъ, что Тунисскому Бею снова угрожаетъ турецкая эскадра. Достовѣрно только то, что принцъ Жуэнвильскій отправилъ въ Тунисъ линѣйные корабли: *Jena* и *Jupiter*, а также паровой фрегатъ *M gellan*.

— Стремленіе къ избирательной реформѣ все болѣе и болѣе распространяется и въ департаментахъ. Въ Гаврѣ, Анжерѣ, Ла-Рошели, Везонѣ, Сентъ-Омерѣ, Верденѣ, Неверѣ, Безансонѣ и многихъ другихъ мѣстахъ, журналы рѣшительно объявили себя въ пользу реформы.

— Говорятъ, что герцогиня Орлеанская занимается теперь пересмотромъ философическо-историческаго сочиненія, которое намѣрена напечатать.

7 Августа.

Если вѣрить Лондонской газетѣ, Королева Викторія предложила совѣту министровъ личное, дружественное приглашеніе Короля Лудовика Филиппа, изложенное въ собственноручномъ письмѣ, о возстановленіи сердечнаго согласія удостоеніемъ его посѣщенія въ замкѣ Э. Не смотря на убѣжденія принца Альберта и Короля Бельгійцевъ, рѣшено въ совѣтѣ, что въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, не льзя исполнить просьбы Короля Французовъ. Лордъ Пальмерстонъ болѣе всѣхъ противился сему сближенію, и Королева совершенно съ нимъ согласилась.

— Палата перовъ, во вчерашнемъ своемъ засѣданіи приняла проектъ закона относительно желѣзной дороги изъ Монтеро въ Труа; напротивъ проектъ желѣзной дороги изъ Ліона въ Авиніонъ отвергла. При чемъ снова произошелъ такой случай, что всѣ отдѣльныя статьи были приняты, даже безъ оппозиціи, и однако, при балотированіи по всему проекту, оказалось большинство противъ онаго.

wierzchni ziemi w łupku glinianym, śledzona dotąd na 2 sążnie, 22 arszyny wzdłuż, a na 1 arszyn 10 wierszków wgłąb, zawiéra do 19 zołotników 66 dol złota, na 100 pudach minerału.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 6 sierpnia.

Wczoraj o południu zjechał Monarcha, z małżonką swoją, z Neuilly do zamku, przewodniczył radzie Ministrów, i przed wieczorem wrócił do swego wiejskiego mieszkania.

— Na początku wczorajszego posiedzenia Izby Parów, Hrabia Molé miał mowę na cześć zmarłego Para, Marszałka Valée. Następnie przyjęte zostały projekta o składzie sądów kryminalnych w koloniach, i względem udzielenia kredytów dla Algieryi.

— P. Guizot zawiadomił zawczoraj Izbę Parów, że właśnie w téj chwili przybył ajent rządu Hajtyjskiego, w przedmiocie ułożenia się o procent od pożyczki przynależnéj Francyi. Tym ajentem jest P. Breaubrun-Audouin. Słychać, że ma być uwierzytelniony przy dworze francuzkim.

— Pogłoski o zmianie gabinetu, wczoraj rozszerzone, zdają się być przedwczesnemi. Tyle tylko z pewnością utrzymywać można, że Marszałek Soult wystąpi zeń niewątpliwie, i że P. Guizot nie traci nadziei skłonienia Marszałka Bugeaud do przyjęcia Ministerstwa wojny. Z drugiéj zaś strony P. Thiers, który rzeczonego Marszałka w Exideuil odwiedził, stara się wszelkiemi sposobami odradzać mu wejście do obecnego składu gabinetu, i życzy, aby tenże czas jeszcze niejaki zaczekał.

— Od wczoraj obiega wieść, że rząd otrzymał ważne nowiny z Włoch, mianowicie z Królestwa Neapolitańskiego. Słychać, że część eskadry Xięcia Joinville uda się na morze Adryatyckie, do Ankony.

— Z Tulonu piszą pod d. 2 sierpnia: „Parowa fregata *Panama*, przybyła w Sobotę w wieczor na naszę zatokę. Dnia 29 lipca opuściła Neapol, gdzie się znajdowała eskadra Xięcia Joinville, i wiezie pilne depesze dla rządu. Wczoraj i dziś telegraf nie przestaje ruszać długiemi swemi ramiony, i dowiadujemy się, że taż fregata *Panama* otrzymała rozkaz bezzwłócznego powrotu do Neapolu. Wszystko to, wzbudza tysiączne domysły.

Z drugiéj strony donoszą, że Bej tunetański znowu jest zagrożony przez eskadrą turecką. To tylko pewna, że Xiąże Joinville miał śpiesznie wysłać do Tunis okręty liniowe *Jena* i *Jupiter*, oraz parową fregatę *M gellan*.

— Dążność do reformy wyborczéj rozszerza się coraz bardziéj i po departamentach. W Havre, Angers, La Rochelle, Vesonce, St. Omer, Verdon, Nevers, Besançon i w wielu innych miejscach, dzienniki stanowczo oświadczyły się za nią.

— Mówią, że Xiężna Orleanu pracuje nad ukończeniem filozoficzno-historycznego dzieła, które drukiem ogłosić zamyśla.

Dnia 7 sierpnia.

Jeśli mamy dać wiarę gazecie Londyńskiéj, Królowa Angielska wniosła na Radę Ministrów osobiste, przyjacielskie wezwanie Króla Ludwika Filipa, wynurzone we własnoręcznym liście jego, o przywrócenie serdecznego porozumienia przez zaszczycenie go swemi odwiedzinami w zamku Eu. Mimo usilne nalegania Xięcia Alberta i Króla Belgijskiego, uchwalono na Radzie, że śród obecnych okoliczności, nie można zadość uczynić prośbie Króla Francuzów. Lord Palmerston więcéj niż inni był przeciwny temu zbliżeniu się, i Królowa zupełnie przystała na jego zdanie.

— Izba Parów na wczorajszém posiedzeniu przyjęła projekt do prawa względem kolei żelaznéj z Montereau do Troyes. Przeciwnie projekt kolei żelaznéj z Lyonu do Avignonu, odrzuciła. Przyczém zdarzył się znowu ten wypadek, że wszystkie pojedyncze artykuły przyjęte zostały, nawet bez oppozycyi, a jednak przy głosowaniu nad całym projektem, okazała się większość przeciw niemu.

— Газета *le Courrier de la Moselle* выводитъ наружу дѣло, напоминающее собою гуэнаскія соляныя копи: она сообщаетъ длинное письмо одного изъ своихъ подписчиковъ, утверждающаго, будто бы зальцбрунское общество разработки соляныхъ копей равномѣрно включило въ свой договоръ таинственную статью, которая уполномочиваетъ управляющаго распоряжаться извѣстною суммою денегъ по произволу и безъ всякой отвѣтственности. Теперь, по словамъ письма, оказывается, что управляющій Г. Доррь, употребилъ эти деньги на подкупъ министерства, при чемъ опять является посредствующее лицо въ родѣ Пеллапра, какой-то главный сборщихъ податей. Росписки въ полученіи денегъ для подкупа, выданныя этимъ лицомъ, будто-бы перехвачены въ Мецѣ.

— Австрійскій посланникъ, какъ слышно, препроводилъ третьяго дня къ нашему правительству ногу, въ коей объявляетъ, что правительство его намѣрено вывести свои войска изъ Феррары.

— Адмиралъ Герну назначенъ командующимъ флотомъ въ Левантѣ, на мѣсто адмирала Тюрпена; а адмиралъ Лапласъ будетъ командующимъ на Антильскихъ островахъ, вмѣсто адмирала Кердрена.

— Ламартинъ давалъ въ замкѣ своемъ, Монсо, обѣдъ для 26 коммиссаровъ банкета, даннаго ему въ Маконѣ, чтобы выразить имъ свою благодарность за сдѣланную ему честь

8 Августа.

Вчера было послѣднее засѣданіе палаты перовъ, въ которомъ палата утвердила 124 голосами противъ 7-ми проектъ закона о займѣ 350 милліоновъ фр.; а за симъ 115 голосами противъ 5-и приняла бюджетъ доходовъ на 1848 годъ.

— Слухи о преобразованіи кабинета, съ каждымъ днемъ становятся достовѣрнѣе. Говорятъ, что предсѣдателемъ совѣта назначенъ будетъ Гр. Моле, который въ теченіи 8 дней, три раза былъ на аудіенціи у Короля. Увѣряютъ, что Гг. Дюфоръ и Пасси также войдутъ въ составъ кабинета.

— Въ *La Presse* напечатано: Хотя составъ новаго кабинета еще неизвѣстенъ, можемъ однако увѣрить, что перемѣна министерства послѣдуетъ, но только тогда, когда будетъ извѣстенъ результатъ парламентскихъ выборовъ въ Англіи, къ которому будетъ примѣненъ новый кабинетъ. Въ *La Presse* утверждаютъ, что четыре члена настоящаго кабинета: Гг. Гизо, Дюшатель, Дюмонъ и Эберъ, рѣшились не оставлять другъ друга ни подъ какимъ условіемъ.

9 Августа.

Телеграфическое извѣстіе. Засѣданія обѣихъ палатъ сегодня закрыты.

Англія.

Лондонъ, 5 Августа.

Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ, возвратясь изъ поѣздки своей въ Валлисъ, Шотландію и Оксфордъ, прибылъ сюда вечеромъ 31-го Іюля. На другой день, Высокій Путешественникъ изволилъ ѣздить въ Блекуэль, для осмотра россійскихъ военныхъ кораблей, которые прибыли на гревзендскій рейдъ и должны сопровождать Его Высочество къ Кронштадту. 2-го Августа, баронъ и баронесса Брунновы давали въ честь Великаго Князя роскошный обѣдъ. Въ тотъ же день было объявлено, что 3-го или 4-го числа Его Императорское Высочество отправится въ Осборнгоузъ, чтобы проститься съ Королевою и принцемъ Альбертомъ.

(*J. de St.-P.*)

— Изъ Дублина пишутъ, что тѣло покойнаго О'Коннеля привезено сюда 2 Августа. Кортежъ былъ встрѣченъ въ гавани католическимъ духовенствомъ и народомъ. Бренные останки покойнаго перенесены въ церковь, находящуюся при улицѣ Мальборо, гдѣ до 5 Августа останутся, для посѣщенія публики.

— Въ *Times* пишутъ, что нашъ Остъ-Индскій генералъ-губернаторъ отправилъ посольство въ Тибетъ, чтобы войти въ болѣе тѣсныя сношенія съ правительствомъ великаго Ламы. Достъ-Магамедъ дозволилъ, чтобы англійскіе агенты селились въ разныхъ частяхъ его владѣній, подъ названіемъ газетныхъ корреспондентовъ.

— *Courrier de la Moselle* zawiera nową denuncyacyę o przekupstwie, podobném do przekupstwa względem kopalni w Gouhenans. Jeden z jego prenumeratorow donosi mu w długim liście, że towarzystwo kopalni soli w Salzbronn, zawiera także tajemną klauzulę w swoich układach, która upoważnia Dyrektora do rozporządzenia pewną summą pieniędzy, zupełnie według jego woli i bez żadnéj w tém względzie odpowiedzialności. Teraz, podług słów listu, okazało się, że P. Dorr, dyrygujący tą kopalnią, użył tych pieniędzy na przekupienie ministerstwa; przyczém znowu, jako pośrednik, ukazuje się także drugi P. Pellapra, w osobie pewnego Jeneralnego poborcy podatków. Kwit jego na pieniądze, użyte na przekupstwo, zabrany został przez Prokuratora w Metz.

— Poseł Austryacki miał zawczoraj złożyć gabinetowi francuzkiemu notę, w któréj oświadcza, że rząd jego wyprowadzi swoję załogę z Ferrary.

— Admirał Hernoux otrzymał dowództwo nad flotą wschodnią, w miejsce Admirała Turpin, a Admirał Laplace otrzymuje dowództwo w Antylach, w miejsce Admirała Kerdrain.

— P. Lamartine dawał w zamku swoim Monteeau, obiad dla 26 deputowanych od członków biesiady, wyprawionéj dlań w Macon, chcąc im podziękować za wyświadczony mu zaszczyt.

Dnia 8 sierpnia.

Izba Parów miała w dniu wczorajszym swoje ostatnie posiedzenie, na którém uchwaliła 124 głosami przeciw 7, projekt do prawa o pożyczce 350 milionów fr., następnie zaś 115 głosami przeciw 5-ciu, przyjęła budżet dochodów na rok 1848.

— Pogłoski o zmianie gabinetu, od dwóch tygodni krążące, codziennie więcéj zyskują wiary. Mówią, że Prezesem Rady, ma być Hr. Molé, który w przeciągu ośmiu dni, miał trzy razy posłuchanie u Króla. PP. Dufaure i Passy mają należéć także do składu tego gabinetu.

— W *La Presse* czytamy: Lubo skład nowego ministerstwa, obiegającą listą objęty, nie jest pewny, zaręczyć jednak możemy, że zmiana ministerstwa nastąpi, ale dopiéro wtedy, gdy będzie wiadomy wypadek wyborów Parlamentowych w Anglii, do którego duch nowego gabinetu ma być zastosowany. *La Presse* twierdzi zarazem, że czterech członków teraźniejszego gabinetu, to jest P. Guizot, Duchatel, Dumon i Hebert, postanowili nie opuszczać się nawzajem pod żadnym warunkiem.

Dnia 9 sierpnia

Wiadomość telegraficzna. Posiedzenia obu Izb dzisiaj zamknięte zostały.

Anglia.

Londyn, 5 sierpnia.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiąże Konstanty Nikołajewicz, wróciwszy ze swojéj podróży do xięstwa Wallijskiego, Szkocyi i Oxfordu, przybył tu wieczorem d. 31 lipca. Nazajutrz, Wysoki Podróżny raczył jeździć do Blakwell dla obejrzenia Rossyjskich wojennych okrętów, które zawinęły do portu Gravesende i mają towarzyszyć Jego Cesarskiej Wysokości do Kronsztadtu. Dnia 2-go sierpnia, Baron i Baronowa *Brunnow* dawali na cześć Wielkiego Xięcia wspaniały obiad. Tegoż dnia zapowiedziano, że d. 3-go albo 4-go sierpnia, Jego Cesarska Wysokość uda się do Osbornhouse, dla pożegnania się z Królową i Xięciem Albertem.

(*Jour. de St. Petersbourg.*)

— Donoszą z Dublina, że zwłoki Daniela O'Connella przybyły tam 2-go sierpnia. W porcie całe duchowieństwo katolickie i mnoga ludność wyszły na ich spotkanie; złożono je w kościele przy ulicy Malborough, gdzie do dnia 5-go sierpnia wystawione będą na widok publiczny.

— *Times* donosi, że nasz Gubernator Jeneralny Indyi Wschodnich miał wysłać poselstwo do Tybetu, w celu wejścia w ściślejsze stosunki z rządem wielkiego Lamy. Dost-Mohamed pozwolił, aby ajenci angielscy w różnych stronach państw jego osiadali, pod nazwą sprawozdawców do gazet.

6 Августа.

Говорятъ, что парламентъ будетъ созванъ къ 21-му Сентября, съ тою цѣлію, чтобы устроиться и избрать предсѣдателя, а потомъ, если не случится ничего важнаго, засѣданія будутъ отсрочены до начала будущаго года.

— Число извѣстныхъ выборовъ, простирается нынѣ до 457, изъ которыхъ, какъ сообщаютъ въ жур. *Globe*, 245 произошли въ пользу либераловъ, 81 въ пользу партіи Г. Пиля, и 131 въ пользу протекціонистовъ. Въ извѣстныхъ графствахъ состоялось уже 50 выборовъ, изъ которыхъ 36 въ пользу протекціонистовъ, 5 — сэръ Р. Пиля, а 9 — либераловъ.

— Дѣла Швейцаріи и Италіи обращаютъ нынѣ на себя большое вниманіе. Герцогъ Брои получилъ разрѣшеніе предложить конференцію въ Лондонѣ относительно Швейцарскаго вопроса, но англійское правительство не изъявляетъ согласія на непосредственную интервенцію.

— Объявленіе о продажѣ дома, въ которомъ жилъ Шекспиръ, въ Стратфортѣ на Эвонѣ, производитъ сильное впечатлѣніе въ Англіи. Употребляютъ усилія, чтобы воспрепятствовать американскимъ спекулянтамъ купить этотъ домъ, и перевезти его въ Соединенные Штаты. Англичанинъ Джоржъ Джонесъ, историкъ и авторъ рѣчи, произнесенной въ 1836, о жизни и твореніяхъ Шекспира, предложилъ двѣ тысячи фунт. стерл. за домъ Шекспира, съ тѣмъ, чтобы онъ былъ проданъ ему непосредственно и по обоюдному согласію, и чтобы память знаменитаго поэта не была оскорблена публичнымъ торгомъ. Дѣйствительная цѣна дома составляетъ не болѣе 200 или 250 ф. ст.

Швейцарія.

Бернъ, 19 Іюля.

Сеймъ приступилъ сегодня къ разсмотрѣнію вопроса о союзѣ семи католическихъ кантоновъ. Цюрихскій депутатъ приводилъ разныя причины противъ этого союза; онъ выражалъ надежду, что составляющіе его кантоны откажутся отъ него сами собою, и вождерживался отъ всякаго предложенія до окончанія пренія. — Луцернскій депутатъ прочиталъ свои инструкціи, которыя оспариваютъ у Сейма всякое право вмѣшиваться въ это дѣло; онъ объявилъ, что Луцернскій Кантонъ воспротивится этому всѣми своими силами, и что сей союзъ образовался въ слѣдствіе необходимости взаимной опоры. — Хотятъ возбудить федеральную революцію, присовокупилъ Луцернскій депутатъ, и противопоставить съ этою цѣлію Луцернскому Кантону большинство двѣнадцати голосовъ, но онъ видитъ въ этомъ только притѣсненіе, которому никогда не подчинится; въ заключеніе, онъ увѣщевалъ кантоны, составляющіе союзъ, не считать себя слишкомъ слабыми, и не вѣрить тѣмъ, которые говорятъ, что между ними вкралось несогласіе. — Депутатъ Кантона Ури повторяетъ въ сущности мнѣніе, выраженное Луцерномъ о происхожденіи союза семи кантоновъ, которое должно приписать только экспедиціи вольныхъ отрядовъ. Выслушавъ еще Гларусскаго, Цугскаго, Фрейбургскаго и Санктъ Галленскаго депутатовъ, Сеймъ отложилъ преніе до будущаго засѣданія.

Италія.

Римъ, 21 Іюля.

Въ *Diario di Roma* напечатана сегодня слѣдующая статья: „Многія лица, обвиненныя въ послѣднихъ числахъ, посредствомъ противозаконно распространенныхъ писемъ, обратились къ Его Святѣйшеству, съ покорнѣйшею просьбою, чтобы все то, въ чемъ ихъ упрекаютъ, благоволилъ онъ подвергнуть законному судебному разсмотрѣнію, чтобы такимъ образомъ невинность ихъ могла быть явно обнаружена. Его Святѣйшество благосклонно принялъ сіе прошеніе, которое немедленно будетъ удовлетворено."

Вмѣстѣ съ этимъ объявленіемъ, новый статс-секретарь, кардиналъ Ферретти, обнародовалъ прокламацію къ народу, въ которой изъявляетъ ему благоволеніе Папы за то, что, повинуясь третьяго дня напоминанію исправляющаго должность губернатора, Г. Моранди, и патера Вентуры, остановилъ необдуманное свое усердіе въ преслѣдованіи и поимкѣ подозрительныхъ лицъ; вмѣстѣ съ симъ онъ удостовѣряетъ, что правительство само предприметъ рѣшительныя мѣры, для наказанія злонамѣренныхъ людей, и что потому

Dnia 7 sierpnia.

Mówią, że Parlament zwołany będzie na dzień 21 września, w celu urządzenia się i wybrania mowcy (Prezesa); następnie zaś, jeżeli co ważnego nie zajdzie, odroczony zostanie aż do początku przyszłego roku.

— Liczba wiadomych wyborów wynosi teraz 457, z tych według dz. *Globe* 245 padło na liberalnych, 81 na stronników P. Peela, a 131 na protekcyonistów. Z wyborów w hrabstwach wiadomych jest 50, z których 36 padło na protekcyonistów, 5 na peelistów, a 9 na liberalnych.

— Interesa Szwajcaryi i Włoch wzbudzają tu wielki interess. Xiążę Broglie ma polecenie zaproponować konferencyą w Londynie względem kwestyi Szwajcarskiéj, ale rząd angielski wzbrania się zezwolić na bezpośrednią interwencyą.

— Ogłoszenie przedaży przez licytacyą domu Szekspira, w Stradtfort nad Ewoncem, sprawia mocne wrażenie w Anglii. Czciciele tego poety dokładają wszelkich starań, aby przeszkodzić spekulantom amerykańskim, iżby ci nie kupili tego domu i nie przewieźli go do Stanów-Zjednoczonych. Anglik Georges Jones, historyk i autor mowy mianéj do publiczności w roku 1836 o życiu i dziełach Szekspira, ofiarował 2,000 funt. szt. za ów dom poety, z warunkiem, aby mu został sprzedany bezpośrednio, i w skutek dobrowolnéj ugody, iżby pamięć tak znakomitego poety nie została sponiewieraną przez publiczną licytacyą. Rzeczywista wartość domu wynosi nie więcéj jak 200 lub 250 funt. szt.

Szwajcarya.

Bern, 19 lipca.

Sejm zajął się dzisiaj roztrząśnieniem kwestyi o związku siedmiu Kantonów katolickich. Deputowany z Zurich wyliczał różne powody przeciwko temu związkowi; lecz ponieważ wynurzał nadzieję, że Kantony, które go stanowią, same przez się też go rozwiążą, wstrzymywał się przeto od wszelkiego w téj mierze wniosku aż do ukończenia rozpraw.— Deputowany z Lucerny odczytał swoje instrukcye, które odmawiają Sejmowi prawa wdawania się w tę sprawę; oświadczył oraz, że Kanton Lucerński będzie się temu przeciwił wszelkiemi siłami, i że ten związek nastał w skutek konieczności wzajemnéj obrony. „Chcą tu wywołać federalną rewolucyą, dodał tenże deputowany, i wystawić w tym celu przeciwko Kantonowi Lucerńskiemu większość dwunastu głosów, ale on upatruje w tym kroku samą tylko przemoc, któréj bynajmniéj nigdy nie ulegnie." W końcu, zachęcał Kantony do związku wchodzące, aby nie uważały siebie za zbyt słabe, i aby nie wierzyły tym, którzy rozgłaszają, że między niemi wkradła się niezgoda. Deputowany z Kantonu Uri powtarzał w treści zdanie wynurzone przez Lucernę względem przyczyny nastania związku siedmiu Kantonów, co należy przypisać jedynie napaści wolnych oddziałów. Wysłuchawszy jeszcze deputowanych z Kantonów: Glarus, Zug, Fryburg i St. Gallen, Sejm odroczył rozprawy do następnego posiedzenia.

Włochy.

Rzym, 21 lipca.

Diario di Roma zawiera dziś następujący artykuł: „Wiele osób, które w dniach ostatnich obwinione zostały, w nieprawnie rozrzucanych pismach, o uczestnictwo w tajemnych knowaniach, udały się do Jego Świątobliwości, Pana naszego, z najpoddanniejszą prośbą, aby to wszystko co im zarzucają, raczył poddać pod prawne roztrząśnienie sądowe, iżby się przeto niewinność ich jawnie okazać mogła. Jego Świątobliwość przyjął łaskawie ich prośbę, któréj niebawem zadośćuczynionem będzie."

Razem z tém ogłoszeniem, nowy Sekretarz Stanu, Kardynał Ferretti, wydał odezwę do ludu, w któréj oświadczając mu zadowolenie Jego Świątobliwości, iż usłuchawszy onegdaj napomnień zastępcy Gubernatora, P. *Morandi*, i Ojca *Ventury*, zaprzestał nierozważnéj swéj gorliwości w ściganiu i imaniu podejrzanych osób; zapewnia oraz, iż sam rząd przedsięweźmie stanowcze kroki w celu ścisłego wymiaru sprawiedliwości, i że przeto nikomu z prywatnych, nie dozwala się oczerniać nikogo publicznie, bądź słowem bądź pismem, a tém bardziéj dopuszczać się prze-

никому изъ частныхъ лицъ недозволяется оговаривать кого либо публично, какъ словесно такъ и письменно, а тѣмъ болѣе предпринимать въ отношеніи кого либо насильственныя мѣры. Если же кто имѣетъ доказательства, могущія разъяснить дѣло, тотъ долженъ представить ихъ властямъ, пекущимся о сохраненіи порядка. — Въ дальнѣйшемъ продолженіи сей прокламаціи, кардиналъ Ферретти, отъ имени Его Святѣйшества благодаритъ національную гвардію за ея примѣрное усердіе и дисциплину, и наконецъ отзывается лично отъ себя къ римскому народу, изъявляя надежду, что въ испытанной его къ себѣ приверженности, онъ найдетъ надежнѣйшую опору въ исполненіи новыхъ своихъ обязанностей.

Такую же прокламацію къ народу, національной гвардіи и къ войскамъ всѣхъ оружій, издалъ съ своей стороны и исправляющій должность губернатора, въ которой также увѣряетъ, что правительство со всею строгостію закона будетъ дѣйствовать противъ всѣхъ тѣхъ, кои окажутся дѣйствительно виновными; но чтобы при этомъ не пострадали невинные, напоминаетъ, чтобы народъ велъ себя мирно, и не препятствовалъ своимъ вмѣшательствомъ законнымъ дѣйствіямъ властей."

— Уставъ національной гвардіи въ Римѣ и во всей церковной области, уже оконченъ, и на будущей недѣлѣ будетъ обнародованъ.

— Въ слѣдствіе поданной княземъ Орсини просьбы объ увольненіи, въ главнокомандующіе мѣщанскою гвардіею города Рима избранъ князь Роспильози. Выборъ въ должности подполковниковъ палъ на князей: Піомбино, Альдобрандини, Дорію и Корсини.

— Кардиналъ Фіески назначенъ легатомъ провинціи Урбино и Пезаро, на мѣсто статс-секретаря кардинала Ферретти, а секретаремъ совѣщательнаго комитета о желѣзныхъ дорогахъ,—секретарь совѣта министровъ Монс. Амичи; секретаремъ же департамента чрезвычайныхъ духовныхъ дѣлъ монс. Корболли Бусси.

— Изъ Генуи сообщаютъ, что въ тамошней гавани строятъ, на счетъ ліонскаго общества миссіонеровъ, трехмачтовый корабль, „Пій IX," который, нынѣшнею осенью, подъ командою офицера сардинскаго флота, отправится прямо въ Океанію, и высадивъ на берегъ миссіонеровъ, совершитъ путешествіе вокругъ свѣта, съ цѣлію содѣйствовать интересамъ христіанскаго образованія и выгодамъ торговли.

24 *Іюля.*

Извѣстіе о вступленіи въ Феррару австрійскихъ войскъ, произвело здѣсь чрезвычайное впечатлѣніе. Въ здѣшнемъ *Diario* содержится слѣдующее: Движеніе австрійскихъ войскъ къ Феррарѣ, предпринятое для подкрѣпленія гарнизона сего города, подало поводъ въ провинціяхъ и столицѣ думать, будто бы эти войска займутъ Церковную область. Намъ пріятно сообщить, что подобные слухи ни на чемъ не основаны, потому что дипломатическія показанія, заслуживающія полное довѣріе, убѣждаютъ, что подъ какимъ бы видомъ ни представлялось это введеніе войскъ, положеніе дѣлъ ни въ какомъ случаѣ не будетъ измѣнено, по силѣ 103-й статьи Вѣнскаго трактата 1815 года."

— Говорятъ, что принцъ Жуэнвильскій вышелъ вчера на берегъ въ Чивитавеккіо и его вскорѣ ожидаютъ сюда.

— 22-го числа былъ открытъ въ тюрьмѣ у Діоклитіановыхъ бань заговоръ, за нѣсколько часовъ до его исполненія, въ которомъ участвовали всѣ арестанты и нѣкоторые изъ сторожей. Всѣмъ арестантамъ намѣревались доставить оружіе, отперѣть вечеромъ тюрьму и перебить часовыхъ. Караулы были усилены, и временно поставлены, на случай нужды, двѣ пушки въ палаццо Негрони.

— Прошедшей ночи, около 1-го часа по полуночи, двѣ роты егерей, эскадронъ конницы и значительный отрядъ національной гвардіи, выступили отсюда, съ большою поспѣшностію, въ имѣніе князя Роспильози, называемое *Macchia della Fajola*, для поимки будто бы скрывающихся въ тамошнихъ лѣсахъ, бѣжавшихъ отсюда полковниковъ: Нардони и Фреди. Здѣсь говорятъ, что кавалеръ Минарди, поимка котораго сдѣлалась столь извѣстною, дѣйствительно не взятъ; но что еще за нѣсколько дней до этого, узнавъ о обнаруженіи заговора, уѣхалъ онъ тайно въ Неаполь. Впрочемъ ничего съ достовѣрностію не льзя сказать, и вообще все дѣло обнаруженнаго заговора, покрыто донынѣ глубокою тайною. Кавалеръ Бенвенутти, глав-

ciwko komukolwiek czynnych i gwałtownych kroków. Jeśliby zaś kto posiadał jakie dowody, mogące oświecić sprawiedliwość, takowe powinien złożyć w ręce prawnych władz, czuwających nad utrzymaniem porządku. W dalszym ciągu tejże odezwy, Kardynał Ferretti, w imieniu Ojca św., dziękuje gwardyi narodowéj za jéj wzorową gorliwość i karność, i nakoniec odwołuje się sam od siebie do ludu Rzymskiego, wynurzając nadzieję, iż w doznanéj jego przychylności ku sobie, znajdzie najpewniejszą podporę w wykonywaniu nowych swych obowiązków.

Podobnąż odezwę do ludu, do gwardyi narodowéj i do wojsk wszelkiéj broni, wydał ze swojéj strony zastępca Gubernatora, w któréj zapewnia również, że rząd z całą surowością prawa wystąpi przeciwko tym wszystkim którzy się rzeczywiście winnymi być okażą; lecz żeby przytém niewinni nie ucierpieli niesłusznie, upomina lud, aby się zachował spokojnie, i prawnego działania władzy wdawaniem się swojém nie mieszał."

— Regulamin dla gwardyi narodowéj w Rzymie i całém Państwie Kościelném, został już ukończony i w przyszłym tygodniu ogłoszony będzie.

— W skutku podanéj przez Xięcia Orsini dymissyi, Xiąże Rospigliosi obrany został naczelnym dowódzcą Rzymskiéj gwardyi narodowéj. Na Podpółkowników obrani zostali Xiążęta: Piombino, Aldobrandini, Doria i Corsini.

— Legatem prowincyi Urbino i Pesaro (w miejsce teraźniejszego Sekretarza Stanu, Kardynała Ferreti,) mianowany został Kardynał Fieschi; sekretarzem kommissyi naradczéj o kolejach żelaznych, sekretarz rady Ministrów, Monsign. Amici; zaś sekretarzem nadzwyczajnych spraw duchownych, Monsingn. Corboli Bussi.

— Z Genui donoszą, iż w porcie tamecznym budują piękny trzymasztowy okręt, który nosić będzie nazwę *Piusa IX.* Buduje się on kosztem towarzystwa missyonarskiego w Lyonie, a przyszłéj jesieni, pod dowództwem sardyńskiego oficera morskiego, uda się naprzód do Oceanii, gdzie wysadzi na ląd missyonarzy, a następnie przedsięweźmie podróż na około ziemi, w interessie cywilizacyi chrześciańskiéj i stosunków handlowych.

Dnia 24 lipca.

Wiadomość o wkroczeniu do Ferrary wojsk austryackich, sprawiła tu nadzwyczajne wrażenie. Dzisiejszy *Diario di Roma* zawiera następujący artykuł: „Przedsięwzięte przez wojska austryackie poruszenie, dla wzmocnienia załogi w Ferrarze, spowodowało równie na prowincyi, jak i tu w stolicy mniemanie, że te wojska gotują się do wkroczenia na territorium Papiezkie. Z radością jednak donieść możemy, że mniemanie to jest bez zasadne, albowiem dyplomatyczne objaśnienia, zasługujące na zupełną ufność, zapewniają, że jakikolwiek mógłby być pozor do owego wkroczenia wojsk, stan rzeczy, utrzymywany od roku 1815, stosownie do art. 103 traktatu Wiedeńskiego, w niczém zmienionym nie będzie."

— Xiążę Joinville, miał wylądować wczoraj w Civitavechia, i co chwila spodziewają się go tutaj.

— Dnia 22 lipca odkryty został w więzieniu przy łaźniach Dyoklecyana, na kilka godzin przed wykonaniem, nowy spisek ułożony przez wszystkich więźniów i kilku strażników. Spiskowi mieli zamiar rozdać broń wszystkim więźniom, otworzyć wieczorem więzienie i wymordować szyldwachy. W skutek téj wiadomości, patrole zostały wzmocnione, i tymczasowie, na przypadek potrzeby, postawiono dwa działa w pałacu Negroni.

— Przeszłéj nocy, około godz. 1-éj, dwie kompanie strzelców, oddział jazdy, tudzież znaczny oddział gwardyi narodowéj, wyruszyły ztąd z wielkim pośpiechem, do posiadłości Xięcia Rospigliosi, *Macchia della Fajola* zwanéj, a to w celu pojmania, ukrywających się jakoby w tamecznych lasach, zbiegłych ztąd Półkowników: Nardoni i Fredi. Mówią tutaj od wczoraj, że kawaler Minardi, którego pojmanie stało się tak głośném, rzeczywiście nie został wzięty; ale że jeszcze kilku dniami przedtém, dowiedziawszy się o odkryciu spisku, ujechał potajemnie do Neapolu. Wszakże nic z pewnością wiedzieć nie można; i w ogólności, całą tę sprawę odkrytego spisku głęboka dotąd kryje tajemnica. Kawaler Benvenutti, Assesor Jeneralny policyi, który jeszcze do dnia onegdajszego zostawał na

ый засѣдатель здѣшней полиціи, который еще третьяго дня исправлялъ свою должность, за доказанное участіе въ заговорѣ, изгнанъ со всѣмъ своимъ семействомъ изъ Церковной области. Кардиналъ Ламбрускини постоянно пребываетъ въ Чивитавеккіо, и слышно, что для личной его безопасности, ему назначено мѣстопребываніе въ крѣпости, съ предписаніемъ, чтобы онъ никуда не удалялся изъ города.

— Его Святѣйшество занимается нынѣ назначеніемъ провинціальныхъ депутатовъ, согласно съ циркуляромъ отъ 19 Апрѣля. Съѣздъ депутатовъ въ Римъ, назначенъ оффиціально 5-го Ноября, а не 2-го Августа, какъ было сообщено изъ Парижа.

— По силѣ Папскаго циркуляра отъ 17-го Іюня, учреждена особая конгрегація кардиналовъ, изъ орденскаго духовенства, долженствующая заняться реформою монастырей и орденовъ, сообразно первоначальной ихъ цѣли, а также нуждамъ и успѣхамъ времени.

— Повсюду обнаруживаются живѣйшее участіе и привязанность къ Папѣ. Толпы народа окружаютъ дворецъ, когда Его Святѣйшество выѣзжаетъ вечеромъ и привѣтствуютъ Его радостными восклицаніями. Всѣ безъ изъятія караулы и военные посты усилены. Всѣ спѣшатъ въ ряды національной гвардіи и Римъ походитъ теперь на военный лагерь.

— Начальникъ національной гвардіи, герцогъ Роспильйози, заключилъ контрактъ съ однимъ торговымъ домомъ въ Бельгіи, о доставкѣ оружія. Въ Пезарро, Феррарѣ и другихъ мѣстахъ собирается уже гвардія и вскорѣ будетъ сформирована въ цѣлой области.

Съ итальянскихъ границъ, 27 Іюля.

По извѣстіямъ изъ Италіи, не подлежитъ ни малѣйшему сомнѣнію, что тамъ происходитъ болѣе или менѣе сильный кризисъ. Австрійское правительство готовитъ мѣры, для предупрежденія различныхъ, могущихъ случиться тамъ безпорядковъ. Въ Комо, отстоящемъ на нѣсколько часовъ пути отъ Милана, будетъ отправленъ охранительный корпусъ изъ 20,000 человѣкъ, раздѣленный на 22 баталіона и сформированный изъ полковъ, стоящихъ во внутренней Австріи и другихъ частяхъ имперіи, такъ что онъ не ослабитъ собственно называемой итальянской арміи. Фельдмаршалъ графъ Радецкій уполномоченъ, смотря по обстоятольствамъ и по мѣрѣ политическихъ потребностей, вступать съ войсками въ среднюю Италію. Австрійскій гарнизонъ, стоящій въ Феррарѣ, будетъ значительно усиленъ.

Испанія.

Мадритъ, 26 Іюля.

Изъ Санъ-Ильдефонса увѣдомляютъ, что Королева весьма довольна пребываніемъ своимъ въ этомъ замкѣ. Освободившись отъ затятій по управленію государствомъ, Ея Величество тѣмъ охотнѣе принимаетъ участіе въ увеселеніяхъ, но всегда въ сопровожденіи гофмейстера двора, престарѣло графа Санта-Колома, или одного изъ духовниковъ. На прогулкахъ верхомъ, Королева перескакиваетъ чрезъ широкіе рвы и высокіе заборы, къ большому удивленію и опасенію сопровождающихъ. Вечеромъ посѣщаетъ театръ, а въ полночь ѣздить прогуливаться по живописнымъ окрестностямъ замка. Третьяго дня, Королева ѣхала съ оберъ-гофмейстеромъ своимъ въ Квитапезаресъ, и сама правила лошадьми, которыя едва не занесли ее въ большой прудъ, называемый моремъ; на другой день гр. Санта-Колома приказалъ обгордить всѣ пруды въ паркѣ.

— При выходѣ Королевы въ Ильдефонсѣ, 24 с. м., въ день тезоименитства Королевы Христины, находились только двѣ придворныя дамы: супруга предсѣдателя кабинета и г-жа Вега. По-полудни пущены были фонтаны, которые ни въ чемъ не уступаютъ Версальскимъ. Королева съ придворными дамами подошла къ фонтану, который бьетъ на 96 футовъ въ вышину, и употребила эту странную ванну вмѣстѣ съ ними; одна изъ дамъ опасно заболѣла отъ этого. Въ 9 часовъ, Королева, переодѣвшись пастушкою, поѣхала верхомъ въ Сеговію (въ двухъ миляхъ разстоянія), напилась воды изъ источника при воротахъ и въ полночь возвратилась во дворецъ.

— Вчера, предъ полуднемъ, прибылъ Король въ Мадритъ. Впереди ѣхалъ кабинетный курьеръ, за нимъ 6 каммергеровъ, шталмейстеръ и 6 лакеевъ.

swojéj posadzie, za dowiedziony udział w sprzysiężeniu, został z całą swoją rodziną z Państwa Kościelnego wygnany. Kardynał Lambruschini bawi ciągle w Civitavecchia, i słychać, że dla własnego jego bezpieczeństwa, wyznaczono mu mieszkanie w twierdzy, z zaleceniem, aby się nigdzie z miasta nie oddalał.

— Ojciec św. zajmuje się obecnie mianowaniem Deputowanych prowincyonalnych, w duchu okolnika z d 19 kwietnia. Zebranie się Deputowanych w Rzymie oznaczono urzędownie na dzień 5 listopada, a nie na 2 sierpnia, jak było doniesioném z Paryża.

— Stosownie do okolnika Papiezkiego, z d. 17 czerwca, ustanowioną została osobna kongregacya Kardynałów, ze stanu duchowieństwa zakonnego, mająca się zająć reformą klasztorów i zakonów, stosownie do pierwotnego ich celu, tudzież do potrzeb i postępu czasu.

— Wszędy okazuje się najżywsza troskliwość i przywiązanie do Ojca św. Tysiące ludu otaczają pałac, gdy Jego Świątobliwość wyjeżdża, jak zwykle, nad wieczór, i najradośniejszemi witają go okrzykami. Wszystkie bez wyjątku straże i posterunki wojskowe zostały podwojone. Wszyscy śpieszą do gwardyi narodowéj, a Rzym podobny jest teraz do wielkiego obozu.

— Xiążę Rospigliosi, dowódzca gwardyi narodowéj, zawarł kontrakt z jednym domem handlowym w Belgii, względem dostarczenia broni. W Pesaro, Ferrarze i innych miastach, już się zbiera gwardya narodowa i niebawem w całym kraju zaprowadzona będzie.

Od granic Włoskich, 27 lipca.

Podług wiadomości z Włoch, nie ulega wątpieniu, że się tam przygotowuje mniéj więcéj ważne przesilenie. Rząd austryacki przedsiębierze środki, aby być w pogotowiu na wszelkie, mogące wybuchnąć zaburzenia. W Como, o kilka godzin drogi od Medyolanu, ustawiony będzie korpus obserwacyjny, złożony z 20,000 ludzi, czyli 22 batalionów, i utworzony z półków stojących w wewnętrznéj Austryi i innych częściach państwa, tak, iż właściwa tak zwana armia włoska, w niczém przez to osłabioną nie będzie. Feldmarszałek Hr. Radetzki upoważniony jest, stosownie do okoliczności i politycznéj potrzeby, wkroczyć z wojskiem do Włoch średnich. Załoga austryacka w Ferrarze, będzie znacznie powiększoną.

Hiszpania.

Madryt, 26 lipca.

Wszystkie listy z San Ildefonso donoszą, że Królowa wielce jest zadowolona ze swego pobytu w tym zamku. Wolna od trosk panowania, oddaje się zupełnie rozrywkom; jednakże zawsze w obec sędziwego ochmistrza dworu, Hr. Santa Coloma, lub prałata, który jéj towarzyszy. Królowa jeździ konno; przesadza szerokie rowy i wysokie płoty, z wielkim podziwem i trwogą swego orszaku. Wieczorem bywa w teatrze, a o północy wyjeżdża w piękne okolice zamku. Onegdaj, gdy jechała z wielkim ochmistrzem do Quitapesares (Sanssouci), rozbiegały się konie, któremi sama kierowała, i o mało-co nie zaniosły jéj powozu do wielkiego stawu, nazwanego morzem. Hr. Santa Coloma, kazał zaraz nazajutrz wszystkie stawy w ogrodzie pobijać deskami.

— Na posłuchaniu u dworu w San-Ildefonso, dawaném 24 b. z powodu imieniu Królowéj Krystyny, znajdowały się tylko dwie damy dworskie, żona Prezesa Ministrów i pani Vega. Po południu puszczono wodotryski, które Wersalskim w niczém nie ustępują. Królowa, z damami dworskiemi, udała się do fontanny, bijącéj na 96 stóp, i używała wzraz z niemi téj szczególnéj kąpieli; jedna z dam z powodu tego śmiertelnie zachorowała. O godzinie 9-éj Królowa, przebrana za pasterkę, pojechała konno do Segowii (dwie mile odległéj) napiła się wody ze źródła przy bramie, i wróciła o północy do zamku.

— Wczoraj, przed południem, przybył Król do Madrytu. Przed nim jechał goniec gabinetowy; za nim 6 ciu szambelanów, koniuszy i 6-ciu lokajów. Lud patrzał na

Народъ смотрѣлъ на него съ удивленіемъ. Король остановился въ Буэнъ-Ретиро, а вечеромъ, въ такомъ же порядкѣ проѣзжалъ по улицамъ Мадрита въ Пардо.

— Герцогъ Сеза вступившій въ бракъ съ дочерью инфанта Донъ Франциска, требовалъ, чтобы ему предоставлены были преимущества, присвоенныя королевской фамиліи, но министры на это не согласились.

— Ген. Конча донесъ правительству объ оказанномъ ему въ Лиссабонѣ пріемѣ. Онъ прибылъ туда со свитою, состоящею изъ 30-ти штабъ-офицеровъ. Бывъ приглашенъ къ обѣду во дворецъ, явился онъ со всего своего свитою; придворные служители, не ожидавшіе такого числа гостей, приведены были въ нѣкоторое затрудненіе. Испанскія войска уже вышли изъ Португаліи, только въ Опорто остались 4,000 чел, которые соблюдаютъ строгую дисциплину.

— Частное письмо изъ Барселоны отъ 5-го Августа сообщаетъ, что въ тамошнюю гавань вступило около 20 англійскихъ кораблей разной величинѣ. Это событіе произвело большое впечатлѣніе въ городѣ.

Португалія.

Судя по частной корреспонденціи *Times*, привезенной изъ Лиссабона пароходомъ „Иберія", по 20-е Іюля, спокойствіе Португаліи только мнимое: должно ожидать новыхъ и важныхъ безпорядковъ во время близкихъ выборовъ въ Кортесы. Ненависть между Кабралистами и Сентябрцами, временно подавленная, обнаружится при этомъ случаѣ съ большею силою, чѣмъ когда либо.—Тотъ же корреспондентъ сообщаетъ, что Королева Донна Марія крайне раздражена нападеніями, которымъ подвергалось недавно ея правительство въ англійской нижней палатѣ. Королева отвергаетъ обвиненіе, что министры ея совершенно преданы кабралистской партіи, и объявила: „что они не будутъ перемѣнены, доколѣ не соберутся новые кортесы."

— Сообщаютъ, что никто не припомнитъ такой обильной жатвы хлѣба, какова оная въ нынѣшнемъ году. Количество хлѣба, собранное въ одной провинціи Алентежо, достаточно для пропитанія народонаселенія всего королевства въ продолженіе цѣлаго года.

— Вулканъ острова Фуэго, принадлежащаго къ португальскому архипелагу зеленаго мыса (при западныхъ берегахъ Африки), покоился слишкомъ 50 лѣтъ, и думали, что онъ уже совершенно погасъ, такъ какъ надъ жерломъ его не видно было даже и дыма. Между тѣмъ, 9-го Апрѣля сего года, въ 7 часовъ вечера, внезапно разразился подземный ударъ, и вслѣдъ за симъ послѣдовало землетрясеніе. Въ ту же минуту поднялись густые столбы дыма, покрывъ небосклонъ, и среди огромныхъ скалъ, взорванныхъ на воздухъ и дождя пепла, изъ семи отверстій хлынули потоки пылающей лавы, которые получивъ направленіе къ монастырю св. Эвхаристіи, уничтожили все попадавшееся на пути. Къ счастію люди, испуганные землетрясеніемъ, заблаговременно оставили свои домы, и только одинъ ребенокъ былъ залитъ лавою.

Турція.

Константинополь, 21 Іюля.

Зять Султана, Мегмедъ-Али отрѣшенъ отъ должности капудана-паши, а на мѣсто его назначенъ другой зять Султана, Галиль Паша, одинъ изъ величайшихъ приверженцевъ Риза Паши.

— По извѣстіямъ изъ Моссула, отъ 16 Іюня, Турецкія войска, посланныя противъ мятежнаго курдскаго начальника Бедерхана-бея, заняли, безъ сопротивленія, бывшую резиденцію его, Джезире. Бедерханъ-бей переправился на другой берегъ Тигра и сжегъ мостъ на этой рѣкѣ. Войска правительства готовились къ переходу чрезъ эту рѣку и къ вступленію въ горы Курдистана, гдѣ должны послѣдовать главныя военныя дѣйствія. Нѣсколько ночныхъ нападеній, сдѣланныхъ передъ тѣмъ Бедерханъ-беемъ на Турецкій лагерь, были отражены съ успѣхомъ.

— Ключи части Мекской мечети, извѣстной подъ именемъ Каабы, были сюда привезены изъ Адріанополя, и положены въ кладовой стараго Сераля, въ присутствіи двора и всѣхъ сановниковъ. Ключи эти, которые со времени овладѣнія городомъ Багдадомъ въ XVII вѣкѣ, ввѣрены были для храненія знаменитой

niego z podziwieniem. Król wysiadł w Buen Retiro, a wieczorem, w tymże porządku, przejeżdżał przez ulice Madrytu, udając się na powrót do Pardo.

— Xiążę Sesa, który zaślubił córkę Infanta Don Franciszka, żądał dla siebie przywilejów rodziny Królewskiéj, ale Ministrowie odmówili jego prośbie.

— Jenerał Concha przesłał rządowi raport o swojém przyjęciu w Lizbonie; towarzyszyło mu 30 Jenerałów i półkowników. Gdy był do zamku zaproszony na obiad, i przybył z całym swoim orszakiem, tak liczny poczet, sprawił niejaki ambaras. Wojska hiszpańskie już wyszły z Portugalii; w Porto stoi tylko 4,000 ludzi, którzy się odznaczają karnością.

— List prywatny z Barcelony z d. 5 go sierpnia donosi, że do tamtejszego portu wpłynęło około 20 okrętów angielskich różnéj wielkości. Wypadek ten sprawił wielkie w mieście wrażenie.

Portugalia.

Podług prywatnéj korrespondencyi gazety *Times*, przywiezionéj z Lizbony parostatkiem *Iberia*, d. 20 lipca, spokojność Portugalii jest tylko pozorną: należy oczekiwać nowych i ważnych zaburzeń podczas zbliżających się wyborów do obu Izb Kortezów. Nienawiść między Kabralistami i Septembrzystami, na chwilę przytłumiona, wybuchnie przy téj okoliczności z większą gwałtownością, niż kiedykolwiek. Tenże korrespondent uwiadamia, że Królowa Donna Marya bardzo jest rozjątrzona przeciwko Izbie Niższéj angielskiéj za śmiałą naganę jéj rządów. Królowa odpycha zarzut, jakoby jéj Ministrowie gorliwymi byli stronnikami Kabralistów, tudzież oświadczyła, „że ich nie zmieni, aż się nowe Kortezy zgromadzą."

— Wiadomości ze wszystkich stron kraju donoszą, iż najstarsi ludzie nie pomną żniw tak obfitych, jak w tym roku. Ilość zboża, zebranego w jednéj prowincyi Alemtejo, wystarczyłaby już na wyżywienie przez rok cały, ludności całego królestwa.

— Wulkan wyspy Fuego, należącéj do portugalskiego archipelagu przylądka zielonego, (przy brzegach zachodnich Afryki), spoczywał przeszło od lat 50, i sądzono, że już zupełnie wygasł, gdyż krater jego wcale już nawet dymu nie wyrzucał. Tymczasem d. 9 kwietnia r. b. wieczorém o godzinie 7, dał się nagle się słyszeć huk podziemny, i zaraz potém nastąpił o trzęsienie ziemi. W tejże chwili otworzyły się otchłanie wulkanu: gęste kłęby dymu wybuchły i zasłoniły widnokrąg, a śród ogromnych skał, wyrzuconych w powietrze, i popiołwego deszczu, z siedmiu otworów wylały się potoki żarzącéj się lawy, które wziąwszy kierunek ku klasztorowi N. Sakramentu, zniszczyły wszystko co na drodze spotkały; szczęściem, że ludzie, przerażeni trzęsieniem ziemi, wcześnie pouciekali z domów, i jedno tylko dziecko zostało lawą zalane.

Turcya.

Konstantynopol. 21 lipca.

Szwagier Sułtana, Mehmed-Ali, złożony został z urzędu Kapudana-Baszy, a pomieniona posada oddaną została drugiemu szwagrowi Sułtana, Halilowi-Baszy, który jest jednym z największych stronników Rizy-Baszy.

— Klucze znanéj pod nazwą Kaaba, części meczetu świętego w Mecce, zostały tu niedawno z Adryanopola przywiezione, i w obec dworu, oraz wszystkich dygnitarzy państwa, w skarbcu cesarskim starego Seraju złożone. Klucze te, które od czasu zajęcia miasta Bagdadu, na początku 17 wieku, powierzone zostały nadzorowi znakomitéj familii Dagh-Deviren-Oghlu w Adryanopolu, teraz, z powodu zgonu ostatniego jéj członka, przewieziono do Konstantynopola z rozkazu Sułtana.

— Podług wiadomości z Mossulu z d. 16 czerwca, wojska tureckie, wysłane przeciwko zbuntowanemu naczelnikowi Kurdów, Bederchanowi-Bejowi, zajęły, bez oporu, byłą jego rezydencyą, Dżezyre. Bederchan-Bej przeprawił się na drugą stronę Tygru i spalił most na téj rzece. Wojska rządowe zabierały się do przeprawy przez nią i wkroczenia w góry Kurdystańskie, gdzie mają nastą-

фамиліи въ Адріанополѣ, Дагъ-Девиренъ-Оглямъ, нынѣ, по случаю кончины послѣдняго ея члена, перевезены въ Константинополь, по повелѣнію Султана.

pię główne działania wojenne. Kilka nocnych napadów, wykonanych uprzednio przez Bederchana-Beja na obóz turecki, zostały pomyślnie odparte.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Йоркъ, 1 *Іюля.*

25-го числа м. м., президентъ Полкъ, рѣшившись посѣтить сѣверныя провинціи, совершилъ торжественно въѣздъ въ Нью-Иоркъ. Это былъ замѣчательный день. Всѣ занятія были прекращены, всякій желалъ видѣть президента. 8 — 10,000 милиціи стояло подъ ружьемъ на берегу, для встрѣчи своего вождя. Слишкомъ 20,000 человѣкъ собралось туда же, чтобы видѣть перваго чиновника республики. Во 2-мъ часу, пароходъ *Vanderbuilt*, окруженный сотнею небольшихъ ботиковъ, прибылъ къ берегу, при радостныхъ восклицаніяхъ народа и громѣ пушекъ, произведшихъ 28 выстрѣловъ, соотвѣтственно числу Соединенныхъ Штатовъ. Всѣ стояли, по обыкновенію, съ накрытыми головами; никто не кланялся; только одинъ человѣкъ стоялъ съ обнаруженною головою, кланяясь на всѣ стороны и благодаря: это былъ президентъ Соединенныхъ Штатовъ; это былъ Іаковъ Полкъ, смиренный слуга господствующаго народа (*the humble servant of the sovereign people*). Послѣ привѣтствія, принятаго отъ городскаго мера и депутаціи, президентъ сѣлъ на лошадь, и въ сопровожденіи генерала Сондофорда и блистательнаго штаба его, объѣзжалъ ряды милиціи. Знамена были наклоняемы, войска дѣлали на караулъ, а музыка играла національный гимнъ. По окончаніи смотра, президентъ перешелъ въ экипажъ, запряженный четырьмя лошадьми, и въ предшествіи почетной гвардіи, проѣзжалъ по главнѣйшимъ улицамъ города. Бургомистръ и двое Альдермановъ сидѣли въ экипажѣ съ накрытыми головами, только самъ президентъ стоялъ, держа шляпу въ рукѣ и раскланивался на всѣ стороны. Гдѣ только экипажъ пріостанавливался, чтобы доставить президенту средство прохладиться, при 28 градусахъ жара, народъ скоплялся подлѣ него съ тою цѣлію, чтобы пожать ему руку.— На другой день, президентъ обозрѣлъ всѣ достопримѣчательности города. Въ Сити-Галль принималъ тысячи гражданъ, изъ коихъ всякому пожалъ руку, а вечеромъ принятъ былъ въ члены демократическаго общества. Въ Воскресеніе три раза былъ въ церкви: до полудня, по полудни и вечеромъ, а въ полночь дана была ему, великолѣпная серенада, за тѣмъ въ понедѣльникъ по утру отправился онъ въ дальнѣйшій путь. Въ 1849 году онъ, можетъ быть, снова посѣтитъ насъ, но тогда, будетъ онъ уже равнымъ намъ гражданиномъ.

— Послѣднія извѣстія изъ Мексики простираются по 26-е Іюня. Главный корпусъ американскихъ войскъ подъ начальствомъ генераловъ Скотта и Ворта, выступилъ изъ Пуэблы по направленію къ Ріо-Фріо. Генералъ Скоттъ отвергъ, будто бы, предложеніе на счетъ капитуляціи Мексики. Мексиканскія войска, состоящія изъ остатковъ разныхъ разбитыхъ отрядовъ, расположены были между Мексикою и Ріо-Фріо, но не обнаружили ни малѣйшей охоты къ борьбѣ, хотя имѣли еще 20,000 чел., противъ которыхъ Американцы не могли поставить и половины сего числа; впрочемъ ожидали сраженія при Ріо-Фріо. Сантана снова изъявилъ желаніе отказаться отъ званія президента и начальства надъ арміею, но конгрессъ не согласился на это. Приверженцы Гомеса Фарія старались произвести въ столицѣ движеніе, но оно легко было подавлено Бустаменте.

— Изъ Лимы сообщаютъ, что президентъ перуіанской республики принялъ предложеніе Англичанина Вильврайта, относительно постройки желѣзной дороги между Лимою и гаванью Калло. Это будетъ первая желѣзная дорога не только въ Перу, но и во всей южной Америкѣ; впрочемъ она будетъ простираться всего на шесть англійскихъ миль.

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 1 *lipca.*

Dnia 25 z. m., Prezydent Polk, przedsięwziąwszy odwiedzić północne prowincye, odbył swój wjazd do New-Yorku. Był to dzień piękny, uroczysty; wszelka czynność ustała, każdy śpieszył oglądać Prezydenta;— 8—10,000 milicyi stało pod bronią, nad brzegiem, dla przyjęcia swego wodza. Przeszło 20,000 ludzi było tam zgromadzonych, aby widzieć piérwszego urzędnika Rzeczypospolitéj. O godzinie 2, parostatek *Vanderbuilt*, otoczony stu małemi batami, dobił do brzegu, wśród radośnych okrzyków ludu i gromu dział, które dały 28 wystrzałów, stosownie do liczby Stanów-Zjednoczonych. Wszyscy stali, jak zwykle, z nakrytemi głowami; nikt się nie kłaniał; jeden tylko człowiek stał z odkrytą głową, kłaniając się na wszystkie strony i dziękując; był to Prezydent Stanów-Zjednoczonych, był to Jakób Polk, pokorny sługa panującego ludu (*the humble servant of the sovereign people*). Po powitaniu przez Mera miasta i Deputacyą, wsiadł na konia, i w towarzystwie Jenerała Sandford i świetnego jego sztabu, objeżdżał szeregi milicyi. Chorągwie się schylały, wojsko prezentowało broń, a muzyka grała pieśń narodową. Po odbyciu przeglądu, Prezydent wsiadł do czterokonnego powozu, poprzedzonego przez gwardyą honorową, i przejeżdżał główne ulice miasta. Burmistrz i dwóch Aldermanów siedzieli w powozie z nakrytemi głowami; przeciwnie Prezydent stał, trzymając kapelusz w ręku i witając na wszystkie strony. Gdzie tylko stanął powóz, aby dozwolić Prezydentowi ochłodzić się przy 28 stopniach ciepła, lud zbiegał się do około, aby go uściskać za rękę. Nazajutrz zwiedził Prezydent wszystkie osobliwości miasta. W City Hall przyjmował tysiące obywateli, z których każdego za rękę uścisnął, a wieczorem przyjęty został na członka towarzystwa demokratycznego. W Niedzielę był w kościele trzy razy: przed południem, po południu i wieczorem, a opółnocy wyprawiono mu na pożegnanie wspaniałą serenadę, poczém w poniedziałek zrana udał się w dalszą drogę. W roku 1849 może nas znowu odwiedzić, ale wtedy już będzie równym nam współobywatelem.

— Ostatnie wiadomości z Mexyku dochodzą z Veracruz do d 26 czerwca. Główny korpus amerykańskiego wojska, pod wodzą Jenerałów Scott i Worth, wyruszył z Puebli ku Rio-Frio. Jenerał Scott odrzucić miał propozycyą względem kapitulacyi miasta Mexyku. Wojsko mexykańskie, złożone z niedobitków różnych oddziałów, stało między Mexykiem i Rio-Frio, ale nie okazywało najmniejszéj ochoty do walki, chociaż liczyło jeszcze 20,000 ludzi, naprzeciw którym Amerykanie ani połowy téj liczby wystawić nie mogą; z tém wszystkiem spodziewano się bitwy pod Rio Frio. Santana ponowił swoje oświadczenie względem zrzeczenia się prezydentowstwa i dowództwa nad armią, ale Kongress nie zgodził się na to. Stronnicy Gomeza Faria usiłowali zrobić w stolicy poruszenie, ale to łatwo przytłumione zostało przez Bustamentego.

— Z Limy donoszą, że Prezydent Rzeczypospolitéj Peruwiańskiéj przyjął propozycyą Anglika Wheelwright, względem zbudowania kolei żelaznéj pomiędzy Limą i portem Callo. Będzie to piérwsza kolej nie tylko w Peru, ale i w całéj południowéj Ameryce, lecz ciągnąć się będzie tylko 6 mil angielskich.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 15-го Августа 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*